

Groene apps voor meer verbinding met de natuur

Deze voorstudie is in opdracht van InnovatieNetwerk uitgevoerd door:
Arjan Klopstra

Projectleider: Ir. M.H.A. van den Ham (InnovatieNetwerk)

Deze voorstudie is opgesteld in het kader van het domein 'Natuur, landschap en ruimte', concept 'Natuur verbindt'.

Postbus 19197
3501 DD Utrecht
tel.: 070 378 56 53
www.innovatienetwerk.org
Het ministerie van Economische Zaken nam het initiatief tot en financiert InnovatieNetwerk.

Overname van tekstdelen is toegestaan, mits met bronvermelding.
Utrecht, maart 2013

Voorwoord

Nieuwe media zijn een onmisbaar instrument in de communicatie over innovaties. Apps bieden geweldige mogelijkheden om interactie over een onderwerp tot stand te brengen.

InnovatieNetwerk heeft het initiatief genomen voor de ontwikkeling van een portal die informatie over de groene leefomgeving uit diverse databases laagdrempelig, geo-located, seizoens- en persoonsgebonden, en vooral vraaggericht beschikbaar maakt. Deze portal, met een website en een app, zal nieuwe vormen van verbinding mogelijk gaan maken tussen burgers, overheden, terreineigenaren en -beheerders, het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven, belangengroeperingen, koepelorganisaties, et cetera.

Uiteraard hebben we eerst verkend of dat wat wij willen ontwikkelen niet al lang bestaat. We denken van niet. Er zijn vele mooie databases, websites en apps op de markt, maar op dit moment bieden die nog niet wat wij ambiëren. Apps van natuurorganisaties bieden vooral inzicht in de gebieden van die specifieke organisatie. Een app die je meldt hoe je bij het natuurgebied kunt komen én of er een bus naartoe rijdt én of je er met een rollator terechtkunt én of de hond los mag lopen, hebben we nog niet gevonden. Een app waarmee de recreant aan de terreineigenaar kan laten weten dat de prullenbak kapot is, of

eentje waarop je kunt zien hoe oud het bos is, welke boomsoorten er staan en wanneer de eerstvolgende dunning is gepland, bestaat nog niet. We vonden nog niet een determineer-app die rekening houdt met het feit dat het lente is (zodat je bepaalde planten juist wel bloeiend aan zult treffen en andere niet) of een app waarmee de houthandelaar kan zien waar de stammen liggen die hij heeft gekocht, of eentje waarmee de bosbrandweer kan zien welke bosweg het meest rechtstreeks naar de brandhaard leidt. Een app waarmee de terreineigenaar subsidie kan aanvragen bij de provincie en waarmee de handhavingsambtenaar administratieve informatie kan opvragen bij de vergunningaanvrager, wij troffen hem nog niet aan...

Wij denken dat onze portal voor diverse partijen marktkansen biedt. We zijn benieuwd wie met ons mee wil gaan ontdekken, als projectpartner en investeerder.

De uitkomsten van de verkennende fase op weg naar onze portal wil InnovatieNetwerk nu al met u delen. Want op onze zoektocht kwamen we pareltjes van groene apps tegen! Hartstikke leuk en leerzaam. Ook leerden diverse gesprekken over groene apps ons dat er nog de nodige drempels zijn om te komen tot strategische toepassingen en organisatieoverstijgende communicatie.

Natuur behouden, dat doe je door benutting en beleving. Apps bieden volop kansen om die elementen te verbinden en te intensiveren. Ik wens u veel natuurgenoet – thuis, onderweg en in de natuur, vanaf uw scherm of realtime, of een combinatie daarvan, passend bij uw persoonlijke interesses.

Dr. G. Vos,
directeur InnovatieNetwerk.

Inhoud

	Blz.
Voorwoord	
Inleiding	1
Quicscan	3
Open data	5
Natuurorganisaties	6
Doelgroepen	7
Kansen voor apps	8
Hoe verder te gaan?	10
Bijlage: Quicscan Groene Apps	

Inleiding

Een app is klein programma dat je op je telefoon kunt installeren. Het woord “app” komt van “applicatie”. Ze bestaan sinds de komst van de smartphones. Apps draag je altijd bij je en zijn gebruiksvriendelijk, intuïtief en geven de gebruiker informatie die voor hem of haar van belang is. Apps zijn een nieuwe fase in de technologische ontwikkeling en veranderen de manier hoe we met informatie omgaan. Een app is anders dan het geschikt maken van je webpagina voor je smartphone door de nadruk op de taak en het gebruiksgemak. Door de komst van smartphones en apps zijn computers nog mobieler gemaakt en heb je letterlijk de wereld aan je vingertop.

Voor de natuursector biedt deze ontwikkeling kansen om mensen op een nieuwe manier met de natuur te verbinden.

De appstores op internet zijn ruim voorzien van slimme hulpmiddelen om de natuur te beleven. Uit de inventarisatie van InnovatieNetwerk blijkt dat er in Nederland meer dan 50 apps bestaan over groene onderwerpen. Deze apps bevatten informatie over bijvoorbeeld soorten, veldwaarnemingen en recreatieve routes. Door middel van apps kunnen de gebruikers in het veld of thuis waardevolle informatie verkrijgen over soorten, tips krijgen

over een wandeling en soms informatie teruggeven aan de initiatiefnemer van de app.

De inventarisatie van InnovatieNetwerk is uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de kansen voor dergelijke groene apps. Dit vanuit de ambitie van InnovatieNetwerk een bijdrage te leveren aan een krachtige natuur en een professionele natuursector. Naast het uitvoeren van een quickscan naar beschikbare apps, zijn er ook zes gesprekken¹ gevoerd met betrokkenen uit de natuursector. In dit verslag geven we de resultaten weer van de quickscan en schetsen we, op basis van de gesprekken, een beeld van de kansen voor de natuursector voor wat betreft tweewegcommunicatie via apps.

De gesprekken en de quickscan maken onderdeel uit van het project ‘Natuurlijk Samen’. Binnen dit kader zoekt InnovatieNetwerk naar nieuwe mogelijkheden om mensen (recreanten, maar ook overheidsmedewerkers, ondernemers, investeerders, et cetera) te verbinden met de natuur en met elkaar.

¹ Gesprekken zijn gevoerd met Sander Duijvesteijn (Sogeti), Dylan Verheul (waarneming.nl), Peter Schalk (ETI), Johannes Regelink (JNM), Ido de Haan (IVN en platform NME-innovatie) en Antoinette van Heck (SBB).

Het gebruik van apps is hiervoor een mogelijkheid. Samen met andere initiatieven geeft dit verslag richting aan verdere stappen die de natuursector kan zetten in het traject naar verdere professionalisering, in dit geval door het toepassen van sociale media.

Quickscan

De quickscan is opgezet om een beeld te krijgen van de diversiteit aan groene apps. Het doel was hierbij niet om een volledig overzicht te geven, maar om de diversiteit aan apps te bekijken en om te ontdekken of er lacunes zitten in het aanbod. Er zijn in totaal 48 apps beschreven. Niet alle gevonden apps zijn opgenomen in het verslag en na de afrondingsdatum van de quickscan (1 december 2012) zijn er nieuwe apps bijgekomen. Waarschijnlijk zijn er inmiddels meer dan 50 apps over groene onderwerpen.

De apps (zie de bijlage voor het overzicht) laten een breed pallet zien. Er zijn apps gericht op het inventariseren en het melden van waarnemingen, apps gericht op het op naam brengen van planten of dieren, of andere manieren om te leren over de natuur. Apps met mooie foto's of een spel. En apps met recreatieve routes voor onder meer wandelingen, soms door een enkel gebied, soms gericht op heel Nederland. Soms ook in combinatie met andere activiteiten.

Bij de gevonden en beschreven apps uit de quickscan zijn twee grote groepen te onderscheiden. Een groot deel van de apps (19 van de 48) is gericht op het determineren van soorten. Het merendeel van deze determinatie-apps gaat over vogels. Maar er

ook zijn apps om andere groepen te determineren, zoals insecten, bomen en vissen.

Een andere grote groep gevonden apps (20 van de 48) is gericht op recreatieve activiteiten. Hieronder verstaan we apps met wandelroutes door natuurgebieden en apps met achtergrondinformatie over deze gebieden. Naast de determinatie- en recreatie-apps zijn er ook diverse apps gericht op het verzamelen van waarnemingen (vooral vogels). Daarnaast zijn er nog educatieve apps.

Bij de gevonden apps valt een aantal zaken op:

- De mate van interactiviteit is beperkt. Slechts bij enkele apps is echt sprake van tweerichtingsverkeer. Bij alle overige apps wordt informatie alleen van de aanbieder aan de gebruiker gestuurd.
- De apps zijn over het algemeen statisch, de aangeboden informatie is iedere keer hetzelfde en niet toegespitst op tijdstip en locatie.
- De apps maken veelal geen gebruik van een constante dataverbinding. Veel apps doen de suggestie om de informatie te downloaden op de telefoon in verband met slechte internetverbindingen in de natuurgebieden.

- Er is een grote diversiteit aan partijen die apps maken; veel apps zijn ontwikkeld door kleine organisaties of door individuele personen.
- De informatie is versnipperd. Vaak bestaat een app uit informatie over één gebied of enkele gebieden. Gebruikers die informatie over een streek of over heel Nederland zoeken, worden hiermee niet bediend.
- Apps worden door de natuursector vooral als communicatie-instrument gebruikt. De huidige terreinbeheerders zetten apps niet in als strategisch instrument om mensen bij hun terreinen/organisatie te betrekken en om informatie van de bezoekers/geïnteresseerden terug te krijgen.

Deze observaties passen bij de fase waarin apps zich bevinden. Het is op dit moment voor de natuur- en recreatiesector nog pionieren, uitvinden wat er mogelijk is en leren over hoe apps kunnen bijdragen aan de doelstellingen van een organisatie.

De geanalyseerde apps staan beschreven in de bij dit rapport behorende bijlage. Naast de Nederlandse apps zijn ook enkele buitenlandse apps beschreven, wordt kort ingegaan op (de kansen voor) Augmented Reality door middel van Layar en zijn, ter inspiratie, enkele populaire, niet-natuur-apps vertaald naar een natuurvariant.

De quickscan leert dat er vele kansen zijn voor groene apps. Deze kansen en manieren om deze te verzilveren waren ook onderwerp van de gevoerde gesprekken. Hieronder wordt verder ingegaan op de ontwikkelingen rond apps, data en de mogelijkheden die dit biedt voor de natuursector.

Open data

Smartphones en apps hebben de computer mobieler gemaakt. Informatie uit databases is hiermee overal en op ieder moment voorhanden. Smartphones zullen in de toekomst actief informatie aandragen die voor de gebruiker op dat moment zinvol is (bijvoorbeeld seizoensgebonden of locatiegebonden informatie over soorten). De keuze van informatie die de gebruiker ontvangt, komt onder meer tot stand door het kennen van gebruikersvoorkeuren en het toevoegen van locatie en tijd.

De aangedragen informatie is veelal afkomstig uit databases. Meer en meer zal de bron voor informatie niet één database zijn, maar een aantal gekoppelde databases die gezamenlijk meerwaarde gaan bieden aan de gebruiker. Door de informatie uit verschillende databases te combineren, ontstaat nieuwe inhoud. Op persoonlijk niveau krijgt de gebruiker via zijn mobiele apparaat op maat gemaakte informatie die voor hem, op dat moment, relevant is.

Om het combineren van databases mogelijk te maken, is het van belang dat de data openbaar zijn. Dit behoeft geen probleem te zijn. Immers: veel beschikbare informatie is betaald met publieke middelen en zou daarom ook beschikbaar moeten zijn voor andere partijen.

Door data te laten voldoen aan open standaarden ontstaan er kansen om databases aan elkaar te verbinden. Data kunnen aan kracht toenemen wanneer deze verbonden worden met andere data. Hierdoor ontstaan nieuwe verbanden en is er ruimte voor nieuwe initiatieven.²

De toekomst van apps biedt ook meer mogelijkheden voor tweerichtingsverkeer. De gebruiker van de database kan, met behulp van zijn smartphone, informatie toevoegen aan de database. Door middel van deze zogeheten *citizen science* ontstaat er een schat aan wetenschappelijke en beheersinformatie. Voor onderzoekers en beheerders levert dit zinvolle gegevens op, verzameld door gebruikers.

Voor open data zullen bestaande organisaties een strategie moeten hanteren die uitgaat van delen en transparantie. Voor veel organisaties lijkt het nu nog te vroeg om deze stap te zetten; ze hebben vaak de neiging data te willen beheersen.

² Enkele voorbeelden van gebruik van open data bij verschillende thema's staan op <https://data.overheid.nl/handreiking/Welke-data-zijn-geschikt-om-Open-Data-van-te-maken>.

Natuurorganisaties

Ook natuurbeheersorganisaties lijken nog niet toe aan de fase van het delen en openstellen van informatie.

Bij de personen die betrokken zijn bij de natuursector bestaat veelal de indruk dat de natuursector de ontwikkelingen niet ziet of niet wil zien. Dat de organisaties blijven vasthouden aan het zelf controleren van de beschikbare data omdat ze de waarde voor het publiek niet kennen.

Echter, uit de gesprekken met betrokkenen uit de natuursector blijkt dat de terreinbeheerders wel degelijk het belang van data inzien. Ze zijn zich ook bewust dat ze veel kansen en mogelijkheden niet pakken en vaak ook nog niet zien. Ze zijn 'bewust onbekwaam' op het gebied van open data. Het ontbreekt de natuurorganisaties op dit moment aan menskracht en daadkracht op dit onderwerp om hier voortvarend mee aan de slag te gaan.

De neiging om data vast te houden, komt dus wellicht niet zozeer voort uit onwil, maar veel meer uit gebrek aan kennis en middelen om hier aan te werken. In de buitenwereld roept dit het beeld op van angstige organisaties die bang zijn om te delen. Toch lijken de

natuurorganisaties graag mee te willen doen met ontwikkelingen op dit gebied.

Doelgroepen

Bezoekers van natuurgebieden hebben verschillende achtergronden en verschillende behoeftes. De natuurorganisaties zijn zich hier zeer van bewust. Bij het streven naar meer verbinding met de natuur is het van belang om aan te sluiten bij deze achtergronden en behoeftes. Het doelgroepenmodel van Staatsbosbeheer is een goede manier om hiernaar te kijken. In dit door Motivaction en de WUR beschreven model worden vier verschillende doelgroepen onderscheiden: de donkergroene natuurliefhebber, recreanten, gezelligheidszoekers en buitensporters. Bij elke groep hoort een ander motief ten aanzien van natuur en recreatie. Het gebruik van een dergelijk model kan van pas komen bij de verdere ontwikkelingen rond groene apps.

De doelgroepen van de apps uit de quickscan zijn verschillend. Er zijn apps die zich richten op de 'donkergroene' natuurliefhebber, zoals die van Waarneming.nl om in het veld waarneming te bekijken en door te geven. De determinatiegidsen van ETI BioInformatics worden ook door 'donkergroenen' gebruikt, maar in toenemende mate ook door recreanten met minder kennis over soorten. De wandel-apps zijn over het algemeen geschikt voor de recreant.

Voor een jonge doelgroep lijkt een app met als doel mensen naar een gebied te trekken niet de beste vorm. In hun spaarzame vrije tijd zijn jongeren niet snel geneigd om naar buiten te gaan en ze zijn daar ook moeilijk toe te zetten, tenzij het in schoolverband is georganiseerd. Een app die de mogelijkheid biedt om een spel te spelen, heeft voor jongeren daarentegen wel kans van slagen.

Kansen voor apps

Veel apps doen de suggestie om de data te downloaden. Dit wordt gedaan vanwege de beperkte dataverbindingen in de natuur. Met het sterkere 4G-netwerk zal dit steeds minder een probleem zijn.

Met de verwachte komst van betere dataverbindingen, en daarmee de mogelijkheid van meer interactieve apps, zullen de apps veranderen. De apps van de toekomst gebruiken data uit meerdere databronnen, voegen daar locatie en tijd aan toe en kunnen op die manier informatie op maat leveren. Door het gebruik van de smartphone als onderzoeks- en beheersinstrument worden tevens data verzameld ten behoeve van onderzoek en voor het beheren van gebieden. Hierdoor kunnen apps ook als strategisch instrument worden gebruikt om waardevolle informatie van bezoekers te ontvangen.

De apps krijgen meer sociale functies (Wie loopt deze route nog meer?) en meer mogelijkheden om in het veld eigen informatie aan de databases toe te voegen (eigen wandelingen bijvoorbeeld; enkele recreatie-apps werken daar al mee).

De traditionele veldgidsen zijn al online beschikbaar gemaakt, maar kunnen de komende jaren doorontwikkeld worden. Door een directe dataverbinding in het veld krijgt de gebruiker enkel die

vragen die relevant zijn op die plek en dat tijdstip. Door gebruik van GPS weet de smartphone precies waar de gebruiker is, waardoor hij plaatsgebonden informatie kan ontvangen over de omgeving, waarnemingen of routes.

Het is technisch mogelijk om de verschillende databronnen van natuurorganisaties te koppelen. Door het combineren van beheersinformatie van de natuurorganisaties, waarnemingen van plant- en diersoorten en soortinformatie, kan een zeer krachtig instrument ontstaan om bezoekers in het veld van waardevolle informatie te voorzien. Wanneer dit wordt gekoppeld aan andere relevante bezoekersinformatie (zoals routes, parkeergelegenheid, horeca, et cetera), kunnen verschillende doelgroepen een totaal nieuwe natuurervaring krijgen.

De verwachting van de gesprekspartners is dat het de komende jaren niet zal lukken om geld te verdienen met apps. De markt is op dit moment klein en de beheerskosten zijn groot. Er zijn meerdere besturingssystemen en gebruikers verwachten ook na een update van het besturingssysteem nog met de app te kunnen werken. Koppeling met bijvoorbeeld horecagelegenheden kan mogelijk zorgen voor een inkomstenstroom waar weliswaar geen geld aan verdiend wordt, maar waarbij de kosten laag zijn en de

natuursector er een belangrijke manier bij heeft om de verbinding met de natuur te versterken. Het verkennen van andere vormen van financiering (bijvoorbeeld het inzetten van crowdfunding bij bezoekers) kan nieuwe mogelijkheden creëren.

Hoe verder te gaan?

De kansen voor de natuursector rond open data en apps zullen alleen dan benut kunnen worden wanneer de organisaties samen hun schouders eronder zetten, aangezien ze allemaal een stukje van de puzzel bezitten. Dit vraagt om samenwerking tussen de natuurorganisaties en om een gemeenschappelijke visie. Hoewel de eerste stappen voor samenwerking zijn gezet, is er ook een gevoel van concurrentie, voornamelijk op het gebied van marketing en ledenwerving. De angst bestaat bovendien bij sommigen dat de samenwerking leidt tot tijdsverlies en een laag ontwikkeltempo dat wordt bepaald door de achterblijvers.

Het vrijgeven van data en het gezamenlijk werken aan een groene app zal alleen succesvol zijn wanneer vanuit marketingoogpunt door verschillende organisaties de meerwaarde van samenwerking wordt ingezien. De klantvraag zal hierbij leidend moeten zijn.

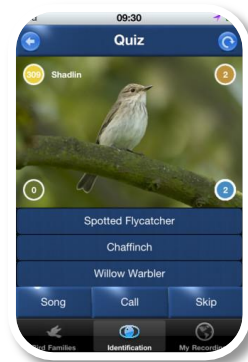
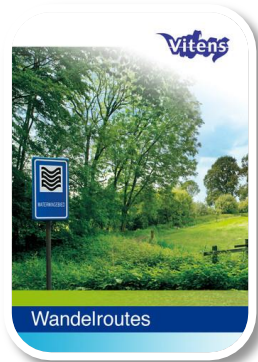
De ontwikkelingen rond apps en het toepassen van alle mogelijkheden die mobiele *devices* ons bieden, staan nog in de kinderschoenen. Zeker bij de natuursector, maar eigenlijk overal. Met de huidige generaties apps zien en gebruiken we nog slechts een fractie van de mogelijkheden.

Om, samen met de natuursector en andere keyplayers, op de ontwikkelingen rond apps en open data te kunnen anticiperen, heeft InnovatieNetwerk een proces voor ogen dat op kleine schaal start met relevante samenwerkingen. De beoogde app zal zelf dan ook een dusdanig open structuur moeten hebben dat nieuw beschikbare databronnen later kunnen worden toegevoegd. Investerings in kennis, vaardigheden en techniek door de natuursector en andere betrokkenen zijn hierbij onmisbaar.

APPS

Quickscan Groene Apps

Bijlage bij rapport 'Groene Apps voor meer verbinding met de natuur'

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Groene apps in Nederland, quickscan	7
Layar	57
Selectie van buitenlandse apps	59
Apps uit andere sectoren	66

Colofon

Quickscan Groene Apps door Arjan Klopstra

i.o.v. InnovatieNetwerk

Contactpersoon: Marleen van den Ham

Opdrachtnummer: 13000011966

Utrecht, maart 2013

Arjan
Klopstra

onderneemt en ondersteunt duurzaamheidsinitiatieven

arjan@arjanklopstra.nl | www.arjanklopstra.nl | 06 - 14477914

Voorwoord

Deze quickscan naar bestaande apps over de natuur en recreatie is uitgevoerd in opdracht van InnovatieNetwerk. Aangezien deze inventarisatie mogelijk ook voor anderen interessant is, delen we de gevonden informatie door middel van deze rapportage. Dit rapport is een bijlage van de rapportage 'Groene apps voor meer verbinding met de natuur'.

Voordat we begonnen aan de inventarisatie hadden we geen idee van de hoeveelheid apps die we zouden aantreffen. Het bleken er meer dan 50 te zijn. Nu hangt natuurlijk veel af van de definitie die je hanteert bij een groene app. We hebben hier geen harde criteria voor gesteld omdat het doel was om een beeld te krijgen van de diversiteit aan apps.

We hebben vooral Nederlandstalige apps beschreven. Van de buitenlandse apps hebben we slechts enkele opgenomen.

Apps met natuurgeluiden, met als doel om tot rust te komen, hebben we niet meegenomen. Van alle apps met mooie foto's van de natuur (die zijn er veel) is er één als voorbeeld opgenomen. De teken-app zit op de grens maar aangezien deze is ontwikkeld ten behoeve van de natuurliefhebber, hebben we hem wel in het overzicht gezet. Bij de recreatie-apps was het van belang dat op z'n minst een deel van de activiteiten of routes in een natuurgebied is.

Er is geen garantie dat alle groene apps in deze quickscan zijn opgenomen. Sterker nog: de kans dat er nog meer zijn is groot. Apps die na 1 december 2012 beschikbaar zijn gekomen, staan niet in deze quickscan. De opmerkingen bij de apps onder de kop 'Reviews' zijn reacties van gebruikers van de app zoals te vinden in de appstores.

GROENE APPS IN NEDERLAND, QUICKSCAN

verwijzend naar paginanummer

9	Obsmap	25	Tuinvogels van Nederland	41	Natuurmonumenten/360 graden
10	Dutch Bird Alerts	26	Vogels van Europa	42	Uit in de heuvelrug
11	Notificatie Vogelnesten	27	Birds of Northern Europe	43	Tiengemeten
12	Tekenapp	28	Tjilp	44	De Wieden
13	Wadwaaier - Waddenvereniging	29	Vogels van Nederland	45	Anno Drenthe
14	BoomId	30	Zoogdieren van NL	46	NaturPark Our
15	Winter BoomId	31	Dierenzoeker	47	Biesbosch
16	Denk dat de spin	32	Groen onderwijs	48	Museum Amsterdam
17	Paddenstoelen van Nederland	33	Bamboeclub	49	Schaatsen op natuurijs
18	Orchideeën van Nederland	34	VogelQuiz	50	Natuur in Nederland
19	Reptielen en amfibieën	35	Digi Doe – Natuurkaarten	51	Naar Buiten
20	Zoetwatervissen	56	Klimaatpad	52	Wandelen
21	VISwijzer	37	Natuur & landschap fotocollectie	53	Knapzakroutes
22	Vlinder van Nederland	38	Jaarring Zoetermeer	54	Waterwandelingen
23	Vogels In Nederland	39	Zeeland/DELTA	55	Beleef routes
24	Roofvogels en Uilen	40	Land van ANWB	56	Abellife

TAGS

verwijzend naar paginanummer

ALGEMEEN: 9, 13, 37

BOMEN: 14, 15

CULTUUR: 38, 39, 40

DETERMINATIE: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

EDUCATIE: 31, 32, 33, 34, 35, 36

FOTO'S: 37

GAMES: 33, 34

GEBIED: 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48

INSECTEN: 12, 16, 22

ONDERWIJS: 32

PADDESTOELEN: 17

PLANTEN: 18

RECREATIE: 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56

REPTIELEN EN AMFIBIEËN: 19

SPORT: 49

VISSEN: 20, 21

VOGELS: 10, 11, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 35

WAARNEMINGEN: 9, 10, 11, 12

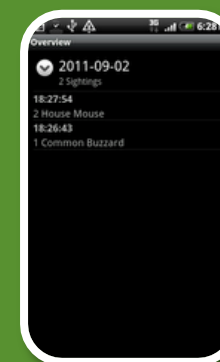
WANDELEN: 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56

ZOOGDIEREN: 30

Obsmap

Met Obsmap worden gegevens verzameld over het voorkomen van soorten in Nederland. De gebruiker kan direct in het veld waarnemingen invoeren. De waarnemingen krijgen tijd en gps-locatie mee. Wanneer er een goede internet verbinding is worden de gegevens geüpload naar waarneming.nl of een andere site. Locatie van de waarneming kan handmatig worden ingesteld door het gebruik van Openstreetmaps (offline) of Google Maps (online). Een account is nodig. Het is mogelijk om foto's toe te voegen aan de waarneming en deze te delen.

Initiatiefnemer / Ontwikkelaar	Waarneming.nl/Alex Kwak
Welk doel heeft de app?	App om gegevens te verzamelen
Prijs	Gratis
Reviews van gebruikers	Goede app voor invoeren van data
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=org.obsmap&hl=nl

Dutch Bird Alerts

Dutch Bird Alerts, afgekort DBAlerts is een applicatie voor het invoeren en raadplegen van zeldzame vogels in Nederland.

De applicatie is voor iedereen gratis te gebruiken voor het bekijken van waarnemingen. Met een betaald abonnement kun je zelf ook waarnemingen invoeren.

Initiatiefnemer / Ontwikkelaar	DBA / Ies Meulmeester / Jeroen van Vianen
Welk doel heeft de app?	App om gegevens te verzamelen en raadplegen
Prijs	Gratis
Reviews	geen
Link naar app op Google en/of Apple site	http://itunes.apple.com/us/app/db-alerts/id444290860 https://play.google.com/store/apps/details?id=com.dutchbirdalerts

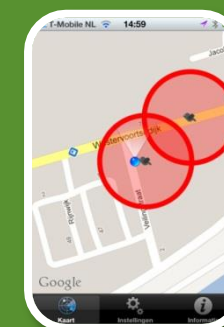

WAARNEMINGEN VOGELS

Notificatie vogelnesten op bouwland

Overzicht van de meest recente nestlocaties van weide- en akkervogels op bouwland, om zo de bescherming te stimuleren. Vrijwilligers kunnen nestlocaties toevoegen aan de database van Landschapsbeheer Nederland. Boeren kunnen de app raadplegen om te kijken of er nesten op hun land aanwezig zijn.

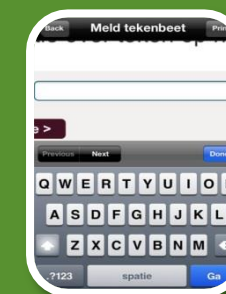
Initiatiefnemer / Ontwikkelaar	Innoview BV
Welk doel heeft de app?	App om gegevens te verzamelen en raadplegen
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/notificatie-vogelnesten-op/id542174472

Teken-app

Achtergrondinformatie over teken, filmpjes, mogelijkheid teek te melden voor tekenradar.nl. Teken kunnen de ziekte van Lyme veroorzaken.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	GGD Zeeland
Welk doel heeft de app?	App om gegevens te verzamelen met achtergrondinformatie
Prijs	Gratis
Reviews	Handige informatie
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/ggd-teek/id538146711

DETERMINATIE ALGEMEEN

Wadwaaier

Overzicht van alle levende soorten op strand en wad met achtergrondinformatie en zoekfunctie. Je kunt je eigen waarnemingen toevoegen en delen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Waddenvereniging
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	Gratis
Reviews	Leuk en leerzaam
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.webiq.wadwaaier

DETERMINATIE BOMEN

Boomid

Een veldgids voor bomen van het open veld en het natuurlijke bosgebied van de gematigde gebieden van Europa.

De beschrijvingen van de boom zijn direct via een overzichtslijst te vinden. Daarnaast kan determinatie plaatsvinden door het beantwoorden van een aantal vragen. Op basis van de antwoorden worden enkele bomen getoond die het meest waarschijnlijk zijn. Na het klikken op een boom worden de details weergegeven.

De app heeft geen internetconnectie nodig: de hele inhoud wordt na aanschaf bewaard op de telefoon. De app bevat meer dan 400 foto's.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Isoperla Ltd
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 3,59
Reviews	Opmerkingen van klanten gaan vooral over het aantal soorten in de app (te weinig) en over de determinatiesleutel (geeft af en toe rare antwoorden).
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/boomid-bomen-van-gematigd/id330025326

DETERMINATIE BOMEN

Winter BoomId

Veldgids van bomen van gematigd Europa (de loofbossen en gemengde bossen van Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Denemarken en Groot-Brittannië). Met determinatiekenmerken en uitgebreid fotobestand.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Isoperla Ltd
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 3,59
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/winter-boomid-bomen-van-gematigd/id352210960

DETERMINATIE INSECTEN

Denk dat de spin

Nederlandse versie van de "Spider Quiz". Testen van je spinnenkennis door middel van een aantal meerkeuze-vragen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Alexander Mokrushin
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen (d.m.v. een spel)
Prijs	€ 0,89
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/denk-dat-de-spin/id415360271

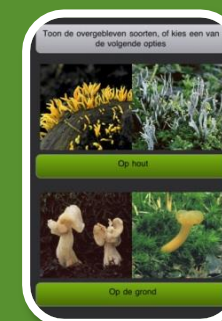

DETERMINATIE PADDENSTOELEN

Paddenstoelen van Nederland

Deze app bevat informatie over de 148 meest zichtbare soorten paddenstoelen in Nederland met bijbehorende foto's, een interactieve sleutel voor het determineren van soorten, links naar de website van GBIF (Global Biodiversity Information Facility) met meer foto's en aanvullende informatie.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 5,99 (Android)/€ 6,99 (iOs)
Reviews	Mooi vormgegeven maar er mist wel een aantal paddenstoelen. De app is niet volledig.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/paddenstoelen-van-nederland/id553845306 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.paddenstoelen

Orchideeën van Nederland

Digitale flora met beschrijving van 40 soorten orchideeën van Nederland, determinatie, zoekfunctie, veel foto's en tekeningen, achtergrondinformatie en verspreidingskaarten.

Initiatiefnemer/ Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 2,39 (Andriod)/€ 2,69 (iOs)
Reviews	Volledig en praktisch. Wellicht een koppeling met waarneming.nl?
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.orchideeen https://itunes.apple.com/nl/app/orchideeen-van-nederland/id400185615

**DETERMINATIE
REPTIELEN en
AMFIBIEËN**

Reptielen en Amfibieën van Nederland

Overzicht en uitgebreide informatie om 35 soorten reptielen en amfibieën te herkennen in de natuur. Deze e-guide bevat foto's van de soorten, achtergrondinformatie en mogelijkheden voor het identificeren van soorten, zoekfuncties voor soorten, geluiden van kikkers en padden, verspreidingskaarten en de mogelijkheid om waarnemingen direct door te geven aan Waarneming.nl of Telmee.nl

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	Gratis
Reviews	Leuke app met mooie foto's en geluiden
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/reptielen-en-amfibieen-van/id389339920 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.herpetofauna

**DETERMINATIE
VISSEN**

Zoetwatervissen van Nederland

Uitgebreide informatie over 73 soorten zoetwatervissen.
Deze app bevat o.a. foto's en tekeningen, gegevens over uiterlijk, verspreiding, leefwijze, voortplanting en wetgeving, een determinatiesleutel en een koppeling met waarneming.nl of Telmee.nl

Initiatiefnemer/ Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	Gratis
Reviews	Prima app, jammer dat gegevens niet op een SD-kaart gezet kunnen worden.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.phonegap.vissen https://itunes.apple.com/nl/app/zoetwatervissen-van-nederland/id403503300

VISwijzer

De VISwijzer beoordeelt vissen en schaal- en schelpdieren die in Nederland te koop zijn voor consumptie op duurzaamheid. Ze zijn ingedeeld in een groene, oranje of rode categorie. Vis met een groene beoordeling is verantwoord gekweekt of gevangen. Vis uit de rode categorie wordt overbevist of de manier van kweken of vangen is schadelijk voor de natuur.

Met de VISwijzer willen SDN en WNF consumenten en ondernemers in de visketen informeren, stimuleren en inspireren om te kiezen voor vissoorten die op een verantwoorde manier worden gevangen of gekweekt en geen schade toebrengen aan het leven in zee.

Initiatiefnemer/ontwikkelaar	Initiatiefnemer: Stichting De Noordzee en Wereld Natuur Fonds Ontwikkelaar: Mobile Company
De belangrijkste functionaliteiten van de app	Overzicht van vissen en keurmerk
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen (met categorie-aanduiding)
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/viswijzer/id377191753 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.dudesquare.goe.devis.viswijzerapp

Vlinders van Nederland

Digitale vlindergids van Nederland met 69 soorten dagvlinders. Achtergrondinformatie en soortenlijst, determinatiesleutel. Uitgebreide tekeningen en verspreidingskaartjes.

Deze applicatie is een aangepaste heruitgave van de cd-rom *Dagvlinders van Europa*, gepubliceerd door ETI in samenwerking met de Vlinderstichting.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 3,99 (Android)/€ 4,49 (iOs)
Reviews	Niet goedkoop, wel heel mooi.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/vlinders-van-nederland/id391967618 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.vlinders

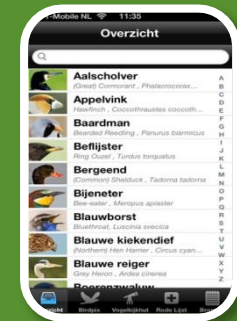

**DETERMINATIE
VOGELS**

Vogels in Nederland

Achtergrondinformatie over 241 vogelsoorten in Nederland, mogelijkheid om eigen notities en waarnemingen bij te houden en door te klikken naar waarneming.nl, Wikipedia en YouTube voor meer informatie.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Erik Veldkamp
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	Gratis
Reviews	Blij met deze app met mooie foto's en geluid.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/vogels-in-nederland/id459463875

Roofvogels en Uilen van Nederland

Deze digitale gids Roofvogels en Uilen van Nederland maakt deel uit van een serie mobiele informatiesystemen voor het herkennen van soorten in de natuur.

Deze e-guide bevat soortinformatie, een determinatiesleutel en geluiden van 42 soorten roofvogels en uilen die in Nederland voorkomen en is een aangepaste heruitgave van de cd-rom *Vogels van Europa*. De sleutel is voorzien van illustraties. Door steeds uit een of meerdere opties te kiezen kan snel een soort op naam gebracht worden.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 2,39 (Android)/€ 2,69 (iOs)
Reviews	Goed bruikbaar, wel wifi noodzakelijk
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/roofvogels-en-uilen-van-nederland/id393320385 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.roofvogels

DETERMINATIE VOGELS

Tuinvogels van Nederland

Deze digitale gids Tuinvogels van Nederland maakt deel uit van een serie mobiele informatiesystemen voor het herkennen van soorten in de natuur.

Deze e-guide bevat een snelle zoekfunctie, geluiden, foto's, een determinatiesleutel en soortinformatie van bijna 100 soorten vogels die in steden en dorpen worden gezien. Deze applicatie is een voor dit medium aangepaste heruitgave van de cd-rom *Vogels van Europa*.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 5,99 (Android)/€ 6,99 (iOs)
Reviews	Leuke app, wel weinig soorten beschreven. Taxonomie niet goed uitgewerkt.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.tuinvogels https://itunes.apple.com/nl/app/tuinvogels-van-nederland/id410559344

DETERMINATIE VOGELS

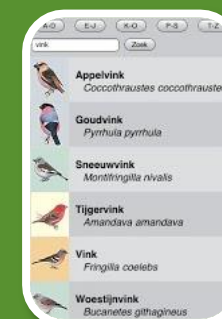
Vogels van Europa

Mobiel informatiesysteem met 448 soorten vogels, uitgebreide achtergrondinformatie geïllustreerd met foto's en geluiden. Determinatiesleutel en soortenlijst met zoekfunctie.

Initiatiefnemer/ Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 9,99 (Android) € 10,99 (iOs)
Reviews	Jammer dat je 'm niet op SD kaart kan zetten
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/vogels-van-europa/id434407064 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.vogels_EU

Beeld van een vogel in vlucht tegen een helderblauwe hemel. Onderaan is een groene knop met de tekst 'Speel geluid' en een pijl naar rechts.

DETERMINATIE VOGELS

Birds of Northern Europe

Naslagwerk van 352 vogelsoorten uit Noord-Europa.

Uitgebreide beschrijvingen van de soorten met rijke illustratie en geluidsfragmenten, verspreidingskaarten, vertaling van soortennamen in 13 talen, waaronder Nederlands.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	BirdGuides Ltd.
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 18,99
Reviews	Het is niet meer dan een digitale kaartenbak, maar wel een hele complete
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/birds-of-northern-europe/id377591383

DETERMINATIE VOGELS

Tjilp

Gezang van vogels uit Nederland en West-Europa. Op dit moment met 167 vogels (er zullen meer volgen), met tot 40 seconden zang voor elke vogel. Handige tips en beschrijvingen van het lied zorgen ervoor dat de vogels snel geleerd kunnen worden.

Er is een quiz om de kennis te testen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Hilary Wilson / iSpiny
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 6,69
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/tjilp!-vogelgezang-+/id373561269

Vogels van Nederland

Gids met 272 vogels, voor de beginnende en gevorderde vogelaar. Met veel foto's, geluiden en determinatiekenmerken. Waarnemingen kunnen eenvoudig worden bijgehouden.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Hilary Wilson / iSpiny
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 8,99
Reviews	Goed verzorgde app, gemakkelijk in gebruik
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/vogels-van-nederland/id483125767

Zoogdieren van Nederland

Uitgebreide informatie over 83 soorten zoogdieren. Achtergrondinformatie geïllustreerd met foto's en geluiden. Verspreidingskaartjes. Determinatiesleutel en soortenlijst met zoekfunctie.

Initiatiefnemer/ Ontwikkelaar	ETI BioInformatics
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 5,99 (Android)/€ 6,99 (iOs)
Reviews	App is het geld meer dan waard
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/hk/app/zoogdieren/id557551579 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.uva.eti.zoogdieren

Dierenzoeker (site)

De Dierenzoeker geeft antwoord op de vraag 'Wat voor dier is het?' door middel van vragen over het gevonden dier.

De vragen gaan bijvoorbeeld over kleur, gedrag, aantal poten. Wanneer je gevonden hebt wat voor dier het is kun je er meer informatie over krijgen. Er is op dit moment geen app voor de site maar hij is goed bruikbaar op je smartphone. De site heeft eind november 2012 de Nationaal Groenfonds-natuurprijs gewonnen. De prijs zal gebruikt worden om een app te ontwikkelen.

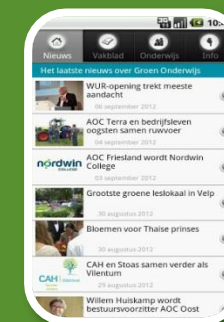

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Klokhuis en Naturalis
Welk doel heeft de site?	Site om soorten op naam te brengen
Prijs	-
Reviews	-
Link naar site	http://www.dierenzoeker.nl/

Groen onderwijs

App van het *Vakblad Groen Onderwijs* met achtergrondinformatie en nieuws over groen onderwijs en groene kennisinstellingen, achtergrondinformatie over de instellingen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	<i>Vakblad Groen Onderwijs</i> is een (onafhankelijk) tijdschrift dat zich speciaal richt op het groene onderwijs en daarbij betrokken organisaties
Welk doel heeft de app?	App met nieuws en achtergronden
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=silo.groenonderwijs.app

Bamboeclub

Deze app richt zich op kinderen om door middel van games wilde dieren en natuur te leren kennen. De WNF-Bamboeclub is de kleuterclub van het Wereld Natuur Fonds. Deze app bestaat uit 3 games waar kinderen zelfstandig mee aan de slag kunnen. De games zijn: Wat hoort niet bij het dier, In het donker en Dieren maken.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	WNF Bamboeclub
Welk doel heeft de app?	App met spelletjes
Prijs	€ 0,79 (Android)/€ 0,89 (iOs)
Reviews	Leuke app, kinderen zijn enthousiast
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/bamboeclub/id416537695 https://play.google.com/store/apps/details?id=air.Bamboeclub

DIGI DOE – Natuurkaarten

De Digi Doe-app is gebaseerd op de Natuur Doe-kaarten van het IVN.

De app bestaat uit 50 kaarten met opdrachten over planten, dieren en dingen die je bij een wandeling in de natuur kunt tegenkomen.

Voorbeeld van opdrachten: Zoek een plant en verzin een nieuwe naam die er goed bij past; Zoek dingen met de kleuren van de regenboog; Loop eens snuffelend rond, hoe ruiken bomen; Zoek drie planten met verschillende verdedigingstrucs.

De kaarten zijn gemaakt voor kinderen van 4 tot 12 jaar rond het thema 'biodiversiteit'.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	De kaarten zijn ontwikkeld door het IVN, de app is gemaakt door WorldofWarmth
Welk doel heeft de app?	App met buitenspelletjes
Prijs	€ 0,89
Reviews	Leuke app om met kinderen mee te wandelen
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/digi-doe-natuurkaarten/id407494860

Vogelquiz

De Vogelquiz is de Nederlandse versie van de “Birds Quiz”. In deze quiz kun je je vogelkennis testen. Het spel bestaat uit 70 geïllustreerde vragen over verschillende vogelsoorten. Je scoort punten voor het zo snel mogelijk goed beantwoorden van een vraag. Je krijgt elke keer 4 antwoordmogelijkheden.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Alexander Mokrushin
Welk doel heeft de app?	App met spelletjes
Prijs	€ 0,89
Reviews	Leuke app, test is goed gemaakt, hopelijk in de toekomst meer vogelsoorten erbij
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/vogel-quiz/id393089559

Klimaatpad

Klimaatpad is een app waarin de invloeden van het klimaat op de natuur inzichtelijk gemaakt worden. De app is het eindproject van vijf cursisten van de IVN Natuurgidsencursus georganiseerd door regio 's-Hertogenbosch, Tilburg en Oisterwijk. Met dit pad wordt met een aantal klimaatpunten aangetoond welke invloed de klimaatverandering heeft op de natuur. Van 5 soorten (pimpelmees, grote keizerlibel, rode alg, teek, vlinders) wordt beschreven wat de invloed van klimaatverandering is op deze soort.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	IVN
Welk doel heeft de app?	App met achtergronden
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/id510111166

FOTO ALGEMEEN

Natuur & landschap fotocollectie

Deze app geeft een voorproefje van een aantal fotocollecties die je kunt aanschaffen. De collecties gaan over de natuur en zijn ingedeeld in een aantal categorieën, zoals zee, lucht en zon; landschappen, bloeiende bloemen, watervallen en rivieren, bomen, bergen.

Elke collectie bestaat uit 50 beelden. De foto's zijn te gebruiken in een digitale fotolijst of als achtergrond.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	NEC BIGLOBE Ltd
Welk doel heeft de app?	App met foto's
Prijs	Gratis, getoonde foto's zijn previews. Meer foto's uit collectie moeten worden gekocht
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/natuur-landschap-fotocollecties/id415863475

Jaarringen Zoetermeer

Jaarring 2011 is een interactieve wandeling rondom de Grote Dobbe in Zoetermeer. Werk van kunstenaar Daan Roosegaarde staat hierbij centraal. Er zijn kaarten en routes met achtergrondinformatie over kunstwerken in de openbare ruimte en er is de mogelijkheid tot het geven van reacties. Jaarringen zijn routes waarlangs kunst, natuur, historisch- en cultureel erfgoed communiceren met innovatieve en duurzame prikkels.

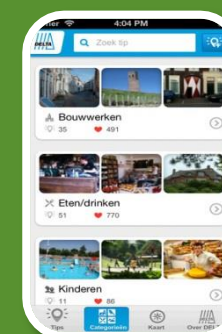
Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Pinch BV
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/jaarringen-zoetermeer/id477681999

Delta's Zeeland-app

DELTA heeft een app gemaakt met beschrijvingen van de lievelingsplekken van DELTA medewerkers in de provincie Zeeland. Verrassende locaties en routes verspreid over de provincie. Route, achtergrondinformatie, contactgegevens, mogelijkheid tot toevoegen van nieuwe suggesties.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Delta N.V.
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes en recreatie-voorzieningen
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/deltas-zeeland-app/id499271354

Land van ANWB

De Land van ANWB-app geeft informatie over uitjes in Nederland.

Er is een reeks aan zoek- en selectiemogelijkheden, zoals woord, dag, thema, categorie of prijs.

Gebruikers kunnen zelf uitjes toevoegen en een mening geven.

Voor een bijdrage krijg je als gebruiker punten waarmee je verrassingen ontvangt. De app bevat ook een aantal natuurgebieden.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	ANWB
Welk doel heeft de app?	App met informatie over activiteiten
Prijs	Gratis
Reviews	Mooie app, handige navigatie, koppeling met Facebook zorgt nog voor problemen
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/land-van-anwb/id517244080 https://play.google.com/store/apps/details?id=com.afrogleap.anwb&hl=nl

Natuurmonumenten 360 graden

Overzicht van enkele gebieden van Natuurmonumenten, waaronder het Naardermeer waar je meevaart met de beheerder, met 360-graden filmpjes. Nieuwe filmpjes zijn in ontwikkeling.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Natuurmonumenten en Joel Van Den Hoogen
Welk doel heeft de app?	App met informatie over gebieden
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/360-natuur/id557525814

Uit in de heuvelrug

In deze app zijn verschillende wandel-, fiets- en autoroutes te vinden door de mooiste plekjes in de Utrechtse Heuvelrug. Via de app kun je luisteren naar bijzondere verhalen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Azzugia en Uit in de Heuvelrug
Welk doel heeft de app?	App met informatie over activiteiten en routes in een gebied
Prijs	Gratis
Reviews	Bepaalde routes en geen ingebouwde gps. Wellicht ook eet- en drinkgelegenheden vermelden?
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/uit-in-de-heuvelrug/id510598217 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.azzugia.uhuit

Natuureiland Tiengemeten

Achtergrondinformatie over Natuureiland Tiengemeten. Beschrijving van natuur, recreatie en vervoer van het kleinste bewoonde eiland van Nederland.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Balticode BV
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes en achtergronden van een gebied
Prijs	Gratis
Reviews	Volledig en overzichtelijk
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.balticode.nl.tiengemeten

RECREATIE GEBIED

De Wieden

Wandeling van ongeveer een uur door natuurgebied De Wieden. Tijdens de wandeling wijst de smartphone je de weg.

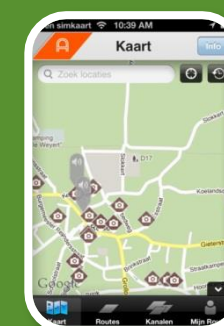
Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Vereniging Natuurmonumenten
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroute in een gebied
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.calvium.DeWieden https://itunes.apple.com/nl/app/natuurmonumenten-de-wieden/id524726765

Anno Drenthe

Historische achtergrondinformatie langs diverse routes in Drenthe, verhalen van de natuur, cultuur en geschiedenis van Drenthe. Historische kaarten, films, foto's en documenten. Mogelijkheid om informatie te delen en om eigen routes toe te voegen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Het Drents Archief in samenwerking met Stichting Het Drentse Landschap, Natuur en Milieufederatie Drenthe, Geopark de Hondsrug, IVN Consulentschap Drenthe, historische en buurtverenigingen e.a.
Welk doel heeft de app?	App met informatie over gebied, wandelroutes en achtergrondinformatie
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/us/app/annodrenthe/id512495324

RECREATIE GEBIED

Naturpark Our

App met achtergrondinformatie over natuurpark Our in de Ardennen, bij het drielandenpunt van België, Duitsland en Luxemburg. Deze applicatie helpt u bij het ontdekken van de streek, al wandelend, nordic walkend, met de mountainbike of de fiets. De app is eenvoudig te gebruiken, praktisch en meertalig. Via de app neemt u contact op met het Natuurpark, kun je foto's versturen en informatie over evenementen ontvangen.

Initiatiefnemer/ Ontwikkelaar	Real Solutions
Welk doel heeft de app?	App met informatie over gebied, wandelroutes en achtergrondinformatie
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=lu.real.naturpark&hl=nl

RECREATIE GEBIED

Biesbosch

Deze app voor de iPad bevat informatie over de verschillende Biesboschcentra, de activiteiten en foto's van de Biesbosch vanaf het water.

Initiatiefnemer / Ontwikkelaar	Roderick Hulsbergen AV Productions
Welk doel heeft de app?	App met informatie over gebied
Prijs	€ 3,59
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/biesbosch/id542756995?l=nl&ls=1&mt=8

MuseumApp NL

Bij diverse recreatieve locaties in Amsterdam en de Provincie Noord-Holland biedt de app relevante historische informatie. Met deze routes wil het museum een verbinding leggen tussen de stad en haar omgeving. De routes geven inzicht in de relatie tussen Amsterdam en verschillende historische en eigentijdse recreatieve plekken in Noord-Holland. Onder de plaatsen die te bezichtigen zijn, bevinden zich ook de gebieden Elswout, Duinlust, en de Diemervijfhoek (beheerd door Staatsbosbeheer).

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Amsterdam Museum/ 7Scenes
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes en achtergrondinformatie
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/app/museumapp-nl/id457512318

Schaatsen op Natuurijs

Overzicht van de condities van natuurijs van verschillende locaties in Nederland. Bezoekers kunnen zelf condities beschrijven, locaties toevoegen en foto's uploaden.

Initiatiefnemer/ Ontwikkelaar	Natuurijs TMD
Welk doel heeft de app?	App met informatie over gebieden en achtergrondinformatie
Prijs	Gratis
Reviews	Handige app, jammer dat je alleen kunt inloggen via Facebook of Twitter
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.tmd.natuurijs

Natuur in Nederland

Met deze app krijg je beschrijvingen van wandelingen of fietstochten door de Nederlandse natuur. Iedere tocht is bereikbaar met de trein of bus. De tochten zijn afkomstig uit het boek *Natuur in Nederland*. Er zijn routes uit tien verschillende landschappen die in het boek worden besproken. Je kunt een route uitkiezen op activiteiten of bijvoorbeeld naar de dichtstbijzijnde zoeken. De routes zijn per stuk rond de 7MB groot. Na het downloaden zijn ze offline beschikbaar. Door het gebruik van GPS en een kaart kun je de routes volgen. Per punt krijg je een korte uitleg en informatie over vogels en plantensoorten.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	De app werd ontwikkeld in samenwerking tussen Roeland Landegent (Shoudio, techniek en software), Emke Teitsma (MyTotem, producer), Henk Meeuwsen (Meeuwsen Natuurgeluiden), Elske Verharen (ontwerpbureau x-hoogte), Wies Vullings en Jappe Franke (Wageningen UR) en Frank Berendse (leerstoelgroep Natuurbeheer en planteneecologie, Wageningen University).
Welk doel heeft de app?	App met informatie over routes
Prijs	Gratis
Reviews	Weinig routes, leuke uitleg met geluiden, bediening is niet handig, verschillende kaarten gebruikt. Spreiding over het land kan beter.
Link naar app op Google en/of Apple site	http://itunes.apple.com/nl/app/natuur-in-nederland/id534043433 https://play.google.com/store/apps/details?id=com.shoudio.apps.natuurinnederland.android

Naar buiten

Overzicht van 100 natuurgebieden in Nederland. Reisinformatie via ingebouwde navigatie. Achtergrondinformatie over de natuurgebieden en wat je er kunt doen. De app heeft een zoekfunctie naar natuurgebieden van Staatsbosbeheer. Navigatie gaat via Google Maps en je kunt foto's bekijken en toevoegen.

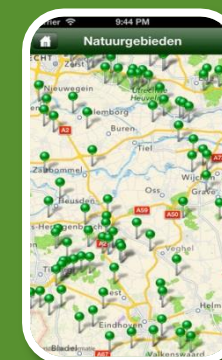
Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Staatsbosbeheer
Welk doel heeft de app?	App met informatie over gebieden
Prijs	Gratis
Reviews	Een goed begin, deze app heeft potentie maar nu nog weinig gebieden, geen goede GPS en geen routebegeleiding en kaart.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.staatsbosbeheer.naarbuiten https://itunes.apple.com/nl/app/naar-buiten/id421113530

Wandelen in Nederland

Met de Wandelen in Nederland-app heb je wandelroutes in natuurgebieden door heel Nederland binnen handbereik. Met de gratis versie heb je enkele routes verspreid over Nederland. Per provincie kun je routes aanschaffen. Je kunt zelf meehelpen aan de opbouw van de database door nieuwe routes te lopen met je GPS.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Lcw Kremers en Katoemba Software
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes
Prijs	Gratis met in-app aankopen.
Reviews	Weinig gratis per provincie en veel verwijzingen naar andere sites.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/wandelen/id517583042

Knapzakroutes

Beschrijving en navigatie van 63 knapzakroutes in Drenthe, geïllustreerd door foto's en begrippen-ABC. Achtergrondinformatie over regio en geschiedenis van het Drentse landschap. Basis-app, uit te breiden met nieuwe routes.

Initiatiefnemer / Ontwikkelaar	Logica Nederland BV
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes
Prijs	€3,99 (Android)/€ 4,49 (iOs) + in-app aankopen
Reviews	De kaarten zijn niet geschikt voor de wandelingen en de prijs is hoog.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/knapzakroutes/id418539291 https://play.google.com/store/apps/details?id=com.logica.nl.knapzak.android

Waterwandelingen

Beschrijving van wandelingen door de waterwingebieden van Vitens met achtergrondinformatie, audio-informatie en onderweg leuke wetenswaardigheden over water. Je kunt de route downloaden en in het gebied openen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Vitens
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes
Prijs	Gratis
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/waterwandelingen/id471342566 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.happycoders.vitenswandeling

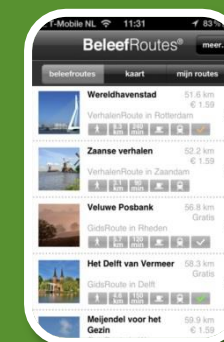

RECREATIE WANDELEN

Beleefroutes

BeleefRoutes App biedt de mogelijkheid om 3 routes gratis te downloaden; tientallen andere routes kunnen aangeschaft worden. Routes zijn fiets- en wandelroutes met verschillende thema's, diverse routes in natuur en cultuur. Achtergrondinformatie via kaarten, foto's, filmpjes. Highlights onderweg worden beschreven, evenals suggesties voor horeca, picknickplaatsen, etc.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Buro Kloeg
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes
Prijs	Gratis met in-app aankopen
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/beleefroutes-app/id508015909

RECREATIE WANDELEN

AbelLife

AbelLife is een route-app. Op dit moment zijn er 250 routes beschikbaar. Een aantal routes is gratis beschikbaar, andere routes zijn via de in-app aankopen aan te schaffen. De routes zijn los aan te schaffen of in een bundel. Organisaties als Menzis bieden met korting bundels aan. De route-app navigeert offline, via gedetailleerde kaarten. Elke route geeft leuke weetjes en verhalen.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Abel Adventures
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes
Prijs	Gratis met in-app aankopen
Reviews	Handige app, mooie routes en leuke info
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/abellife-mooiste-fietsroutes/id486755420 https://play.google.com/store/apps/details?id=nl.abellife

LAYAR

Layar voegt een digitale laag toe aan de fysieke werkelijkheid. Deze laag wordt ook wel Augmented Reality genoemd. Door je smartphone te richten op een object krijg je op het scherm extra informatie te zien. Het wordt bijvoorbeeld gebruikt voor tijdschriften of bij stadswandelingen.

Layar is een stap verder dan de bekendere QR-codes. Bij QR-codes kun je door middel van een afbeelding met zwarte blokjes verbinding maken met een website. Layar heeft deze blokjes niet nodig en zet een laag met informatie over de werkelijkheid heen. Het beeld in de werkelijkheid komt daarmee tot leven.

Er zijn verschillende voorbeelden waarbij met behulp van je smartphone een tijdschrift is voorzien van digitale content. Een mooi voorbeeld is het tijdschrift *Linda*.

Het nieuwe tijdschrift van Natuurmonumenten is ook voorzien van Layar met extra informatie of filmpjes over de artikelen.

Een ander voorbeeld, ook van Natuurmonumenten is te vinden op Texel. Daar zijn de informatieborden van Natuurmonumenten voorzien van een digitale laag. Met je smartphone krijg je een filmpje van de boswachter te zien die de bezoeker meer informatie geeft over het gebied.

<http://www.natuurmonumenten.nl/nieuws/nieuwe-layar-haal-meer-uit-texel-met-je-smartphone>

Voor de natuursector biedt Layar vele interessante mogelijkheden. Naast de al eerder genoemde verrijking van tijdschriften en informatieborden, kunnen toekomstige ontwikkelingen getoond worden. Bij het ontwikkelen van een natuurgebied kun je beelden laten zien van hoe het vroeger was en hoe het er over een paar jaar gaat uitzien. In de architectuur wordt dit al regelmatig toegepast. De tekeningen van een nog te bouwen ontwerp worden op de plek via Layar getoond.

Andere voorbeelden van gebruik van Layar in de natuursector (niet volledig):

Natura 2000: <http://www.layar.com/layers/natura2000/>

PBL stapelkaart: <http://www.layar.com/layers/pblstapelkaart/>

Waarneming.nl: <http://www.layar.com/layers/waarnemingen/>

Gooise natuurroute: <https://m.layar.com/layers/goois/>

SELECTIE VAN BUITENLANDSE APPS

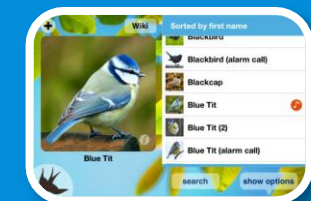
Deze quickscan is vooral gericht op de Nederlandse markt, met apps die zich specifiek op Nederland richten of in het Nederlands beschikbaar zijn. Dat neemt niet weg dat er in het buitenland enkele mooie apps beschikbaar zijn die ook vaak gebruikt worden en die meer zicht kunnen geven op de mogelijkheden van apps voor de natuursector.

We hebben daarom enkele voorbeelden in deze quickscan opgenomen. De selectie is verre van volledig, maar geeft wel een beeld van de ontwikkelingen in het buitenland.

De voorbeelden zijn:

- SciSpy en Project Noah
- BirdSong ID
- LeafSnap
- Every Trail
- NatureFind
- Animal Sounds Around The World

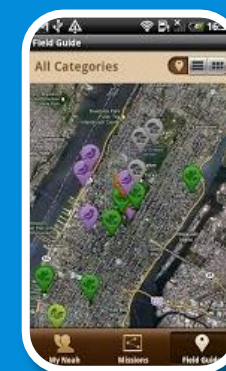

**ONDERZOEK
WAARNEMINGEN**

SciSpy en Project Noah

Het idee dat met de smartphone iedereen kan bijdragen aan de wetenschap komt terug in een aantal internationale apps. Bekend zijn Project Noah en SciSpy. Dit zijn twee vergelijkbare apps die gebruikers vragen om waarnemingen van planten of dieren te fotograferen en op te sturen naar een centrale database. Je gps-locatie en het tijdstip van de waarneming worden automatisch toegevoegd. Door speciale missies komt er ook een wedstrijdelement bij deze vorm van *citizenscience*. Bij project Noah kun je ook eigen missies creëren en hulp vragen bij determinatie.

Initiatiefnemer/ Ontwikkelaar	SciSpy is een project van Discovery Network Project Noah is ontstaan als experiment bij de universiteit van New York en wordt uitgevoerd door Networked Organisms LLC
Welk doel heeft de app?	App om gegevens te verzamelen
Prijs	Beide zijn gratis
Link naar app op Google en/of Apple site	SciSpy Iphone: https://itunes.apple.com/nl/app/scispy/id425304218 Project Noah: Iphone: https://itunes.apple.com/nl/app/project-noah/id417339475 Android: https://play.google.com/store/apps/details?id=org.projectnoah.noah

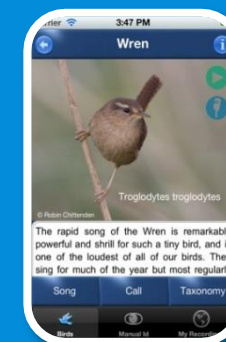
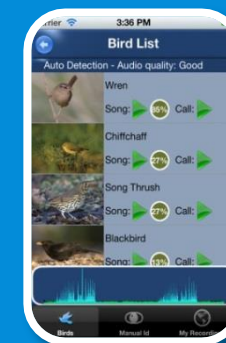

**DETERMINATIE
GELUIDEN**

BirdSong ID

Wat Shazam (een app die liedjes herkent) is voor muziek, kan BirdSong ID worden voor vogelgeluiden. De app luistert naar een vogelroep, vergelijkt het met zijn database en de gebruiker krijgt in het scherm de naam van de meest waarschijnlijke vogel te zien. Automatische herkenning werkt op dit moment nog voor de meest voorkomende soorten. Handmatige herkenning door het geluid op te slaan en een aantal vragen te beantwoorden, is ook mogelijk.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Isoperla Ltd
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	€ 3,59
Reviews	Geweldige app, handig in gebruik. Weinig soorten beschikbaar.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/gb/app/bird-song-id-dave-farrows/id480527659

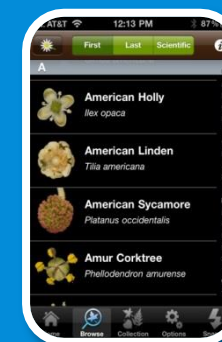

DETERMINATIE BOMEN

LeafSnap

LeafSnap is een veldgids voor het herkennen van bladeren van bomen. Je maakt met je smartphone een foto van het blad en na het uploaden van de foto krijg je als resultaat de meest waarschijnlijke namen van bomen. De app bestaat verder ook foto's van bladeren, bloemen, vruchten en zaden om herkenning mogelijk te maken.

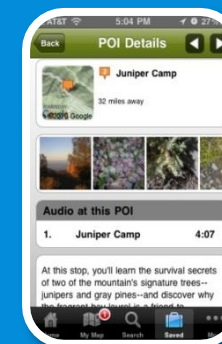
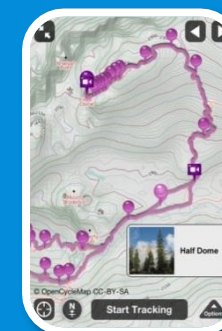
Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Columbia University, University of Maryland, and Smithsonian Institution
Welk doel heeft de app?	App om soorten op naam te brengen
Prijs	Gratis
Reviews	Geweldig idee, maar de herkenning is nog erg moeilijk. Uploaden duurt lang.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/leafsnap/id430649829

Every Trail

Met Every Trail kun je je eigen routes maken, uploaden naar de website van Every Trail en met andere gebruikers delen. Je kunt tips en foto's toevoegen aan je wandeling of fietstocht en routes van andere gebruikers vinden en gebruiken.

Initiatiefnemer / Ontwikkelaar	GlobalMotion Media
Welk doel heeft de app?	App met informatie over wandelroutes
Prijs	Gratis
Reviews	Met veel plezier de app gebruikt. Fijn dat je routes ook kunt aanpassen. Er missen wel veel populaire routes.
Link naar app op Google en/of Apple site	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.globalmotion.everytrail.pro https://itunes.apple.com/us/app/everytrail-pro/id353881166

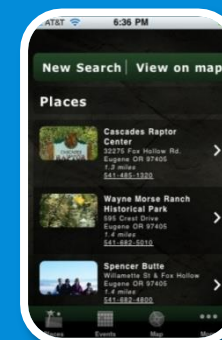
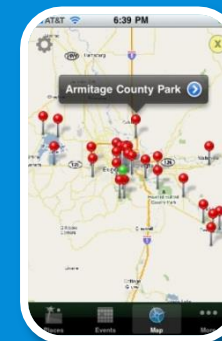

**RECREATIE
GEBIEDEN**

NatureFind

Deze app helpt je de natuur te vinden bij jou in de buurt. Per gebied krijg je informatie over routes, kun je foto's bekijken en zien welke activiteiten georganiseerd worden. De app heeft niet alleen gebieden in zijn database, maar ook dierentuinen, musea en parken. Je kunt zelf events en plekken aanmelden voor de database.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Moonshadow
Welk doel heeft de app?	App met informatie over activiteiten
Prijs	Gratis
Reviews	Goed idee, fijn dat het gratis is
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/us/app/naturefind/id335373871

Animal Sounds Around The World

De beste dierengeluiden in één app. Met bij ieder dier meer informatie over het geluid en het dier. En test je eigen kennis over dierengeluiden.

Initiatiefnemer/Ontwikkelaar	Hilary Wilson
Welk doel heeft de app?	App met achtergronden of spelletjes
Prijs	€ 0,89
Reviews	-
Link naar app op Google en/of Apple site	https://itunes.apple.com/nl/app/animal-sounds-around-world/id318956075

APPS UIT ANDERE SECTOREN

Ter inspiratie noemen we hier een aantal populaire apps en vertalen deze naar mogelijkheden voor de natuursector.

Verbeter je buurt

Met de app 'Verbeter je buurt' kun je problemen en ideeën over je omgeving doorgeven aan de gemeente.

Vertaling naar de Natuursector: De recreant/gebruiker heeft direct contact met de beheerder van een natuurgebied, met suggesties en opmerkingen over wandelpaden, vervuiling, etc.

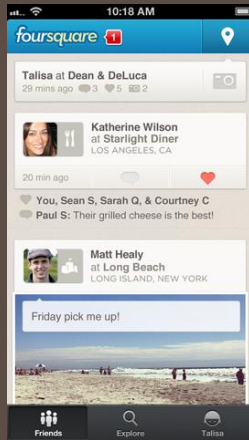
Songpop

Songpop is een populair spel voor je smartphone waarbij je zo snel mogelijk de naam van een liedje moet raden. Hoe sneller je bent, hoe meer punten je krijgt.

Vertaling naar natuursector: Zelfde spel, maar nu met natuur/dieren/vogelgeluiden.

Foursquare

Bij FourSquare laat je zien waar je bent door in te checken bij een locatie. Je kunt tips voor andere bezoekers achterlaten. De persoon die de locatie het vaakst bezoekt, is de 'mayor'.

Vertaling naar natuursector: Inchecken bij natuurgebieden maakt de bezoekers zichtbaar. De 'mayor' kan een beloning krijgen (bijvoorbeeld mee op excursie met de boswachter).

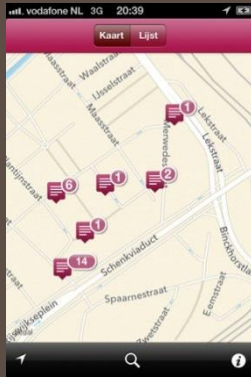
I was here

I Was Here is een variant van Foursquare waarbij je kleine berichten kunt achterlaten voor andere bezoekers.

Vertaling naar natuursector: Bezoekers laten tips achter voor andere bezoekers over routes en waarnemingen.

Hier was het nieuws

Hier was het nieuws geeft voor een locatie, via oude krantenartikelen, antwoord op de vraag: “Wat is hier ooit gebeurd?”

Vertaling naar natuursector: Hoe zag het natuurgebied er hier vroeger uit? Oude foto's tonen van een locatie.

